

Göran Larsson
FOU-Direktör
Region Jämtland Härjedalen
goran.larsson@regionjh.se

2019-06-18
RJH DNR RS/365/2019

Utbildningsdepartementet
Socialstyrelsen
Universitetskanslersämbetet

Angående nedläggning av Specialist-sjuksköterskeutbildningar vid det lokala lärosätet

Den 8 april 2019 meddelade Mittuniversitetet att de avser avveckla flera, för Jämtlands och Västernorrlands län, viktiga specialistutbildningar för sjuksköterskor. I framtiden planerar Mittuniversitetet enbart bedriva specialistutbildningar mot barnsjuksköterska, distriktssköterska och psykiatrisjuksköterska. Viktiga vidareutbildningar mot exempelvis operation, anestesi, intensivvård, ambulans, barnmorska kommer inte längre kunna läsas vid universitetets campus i Östersund och Sundsvall.

Detta försätter Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland i en allvarlig och pressad situation då kompetensförsörjningen för samhällsberörande verksamheter inom framförallt slutenvård, akutsjukvård och förlossning äventyras. Dessa områden har redan idag svårt med rekrytering av sjuksköterskor med specialistkompetens.

Eftersom en sjuksköterska ofta påbörjar sin specialistutbildning efter ett antal yrkesverksamma år som grundutbildad sjuksköterska är hen ofta i en familjebildande fas i livet och har svårt att flytta eller veckopendla för att delta i en specialistsjuksköterske-utbildning på annan ort. Att centrera specialistutbildningar till de större universiteten innebär för Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland att det blir en ojämlig utbildningsförutsättning. Både för den enskilda medborgaren och för regionen och dess patienter. Risken ökar också att regionerna successivt måste bygga upp en verksamhet med ännu större andel inhyrd personal. Utbildningsutbudet av specialistsjuksköterskeutbildningar vid de lokala lärosätena är därför av största vikt för att säkerställa tillgången av specialistutbildade sjuksköterskor.

Socialstyrelsen och Universitetskanslersämbetet har tillsammans ett regeringsuppdrag som ska resultera i förslag hur samverkansarenor mellan aktörer med ansvar för kompetens-försörjningen inom hälso- och sjukvården kan utvecklas. Inom uppdraget ryms även att utreda hur en förbättrad tillgång till statistik och

prognoser över kompetensbehovet inom hälso- och sjukvården kan säkerställas. Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland anser att detta uppdrag bör utökas med att även inkludera ett förslag på lärosätens ansvar för kompetensförsörjning för vissa samhällsbärande utbildningar.

För läkarutbildningen har staten en övergripande nationell reglering av utbildningsplatser. Detta ska reflektera både det nationella och det regionala behovet av läkare. Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland anser att staten bör ta ett liknande ansvar för andra samhällskritiska utbildningar som grund- och specialistutbildningar för sjuksköterskor. Idag är universiteten autonoma och bestämmer själva vilka utbildningar de ska erbjuda. Universitetens ersättningsmodeller medför en konkurrenssituation om studenter som resulterar i att mindre populära utbildningar läggs ned till förmån för populära sådana som lockar fler studenter och därmed blir ekonomiskt lönsamma. För fortsatt drift av de mindre attraktiva utbildningarna bedömer Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland att det framgent kommer krävas samverkan mellan olika lärosäten som tillsammans tar ansvar för drift av lokala samhällskritiska utbildningar så att dessa kan vara representerade även vid ett mindre lärosäte. Rådande ersättningsmodeller och konkurrens mellan universiteten skapar idag ett klimat som tyvärr inte främjar samarbete. Tyvärr får detta nu konsekvenser som riskerar bli ödesdigra då Mittuniversitetet avvecklar flera av deras specialistsjuksköterskeutbildningar.

Umeå universitet bedriver idag läkarutbildningen vid fyra studieorter med minst lika hög kvalitet som de traditionella campusbundna läkarutbildningarna. På liknande sätt borde även andra samhällskritiska utbildningar kunna genomföras. Region Jämtland Härjedalen och Region Västernorrland anser att staten via stimulansmedel eller skarpa regleringsbrev skapar incitament så att det regionala behovet av samhällskritiska utbildningar säkerställs. Om det lokala lärosätet, på grund av kompetens- eller resursbrist, inte kan fullfölja det regionala utbildningsansvaret för en samhällskritisk utbildning ska de tvingas samarbeta med andra lärosäten så att utbildningens genomförande säkerställs med god kvalitet. Med dagens digitala utveckling ska inte detta vara något problem.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

REGION VÄSTERNORRLAND

 Mats Gärd (C)
 Regionstyrelsens ordförande

 Glenn Nordlund (S)
 Regionråd

Hans Svensson
Regiondirektör

Hans Wiklund
Regiondirektör